

# Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:  
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda  
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

## Megjelent a királyi kézirat a Brătianu-kormány kinevezéséről

Az új kormány hiteles névsora — Új tárgyalások a  
nemzeti parasztpárttal. Kinevezik az új prefektusokat

### Elhalasztják a választásokat

Három napon át tartó példátlan izgalom után ma éjszaka megoldották a kormányválságot.

A döntés nem lett volna meglepetés, ha nem előzik meg azok a politikai események, a melyek ezt a kormányváltást olyan szenzációssá tették, amilyenre mostanáig alig volt példa.

Tegnap délután 5 órakor még teljesen bizonytalan volt a helyzet és Stirbey miniszterelnök, Brătianu Jonel, Maniu és Mihalache egész nap permanensen tanácskoztak.

Délben 12 órakor hivatalosan — mint az Estilap jelentette — közölte a nemzeti parasztpárt vezetősége a tárgyalásokat folytató Stirbey miniszterelnökkel, hogy a nemzeti parasztpárt visszautasítja a feltételeket. Ekkor összeomlott minden és a délután olyan bizonytalanságban telt el, a melyben senki sem tudott tájékozódni.

A nemzeti parasztpárt válasza után

a liberális párti miniszterek benyújtották lemondásukat.

Ezzel a Stirbey kormány helyzete teljesen tarthatatlanná vált és a nyomban megtartott minisztertanácson elhatározták visszavonulásukat.

Hírek szerint a helyzet felborulása legjobban az udvart lepte meg és telefon értesítés után Hioti udvari miniszter meg is érkezett azonnal Bukarestbe és magával hozza Öfelsége legfelsőbb elhatározását a továbbiakra nézve.

Estig még úgy volt, hogy a tegnapi nap nem hozza meg a döntést, de a Lupta esti közlönye már azt a szenzációt közölte, hogy Öfelsége elfogadta a Stirbey kormány lemondását és Hiotit bízta meg a kormányelnökséggel, aki tisztán hivatalnokokból álló kabinetet alakít és így kíséri

meg a tiszta és békés választás levezetését.

Ez a hír tartotta magát egészen éjjelig, amikor váratlanul kirobbant a szenzáció.

Öfelsége Brătianu Jonelt bízta meg az új kormány megalakításával.

Ma reggelre már a királyi dekrétum is megjelent, mely szerint, — mint a Rador azt ma délelőtti jelenté — az új kabinet teljes és hiteles névsora a következő:

Miniszterelnökség és külügy: Brătianu Jonel.  
Belügy: Duca.  
Pénzügy: Brătianu Vintila.  
Földművelésügy: Argetoianu.  
Igazságügy: Stelianu Popescu.  
Közügy: Lupu.  
Kultusz- és művészetiügy: Lapadatu.  
Egészségügy: Inculec.  
Munkaügy: Nistor.  
Közlekedésügy: Dimitriu.  
Közügy: Mosoiu.  
Hadügy: Paul Anghelescu.  
Ipar- és kereskedelemügy: Mrazek.  
Belügyi államtitkárok: Franasovici és Tatarescu.  
Földművelésügyi államtitkár: Cipoianu.

### „N” betűt mutatott a titokzatos kanadai fényjelzés A kiküldött repülők nem találják Nungesseréket

— Saját tudósítónktól —

A Wolff-ügynökség jelenti Párison keresztül:

Quebecből jelentik a New-York Heraldnak: Az Uj-branschweigban lévő Belle Island Creek egy lakosa értesítette a tartományi kormányt, hogy az a fényjelzés, amelyet nyolc nappal ezelőtt a St. Johns tó környékén láttak, a nemzetközi jelkódex szerint „N” betűt mutatott.

A fényjelzés sárga volt és két percig tartott. Repülőgépeket küldtek ki, azonban kutatásuk meddő maradt.

Az új kormány Titulescu hazakerkeztetését várja és öt fogják felkérni, hogy vállalja el a külügyi tárcát. Elhatározásának közlése a külügyminiszeri tárcát a miniszterelnök magának tartja fenn.

A Nemzeti Parasztpárt részt vesz választásokon

A Brătianu-kormány kinevezése előtt már a nemzeti párt végrehajtó bizottsága állandó üléseket tartott és a legbehatóbban foglalkozott az összes aktuális kérdésekkel. A Brătianu-kormány kinevezése a nemzeti parasztpárt-

ban nagy fellünlést és izgalmat keltett.

Kiszivárgott hírek szerint a párt egyrésze arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezután a nemzeti parasztpártnak vissza kell vonulnia és nem szabad részt vennie a választáson, hanem teljesen passzív magatartást kell tanúsítania.

Ma reggel telefonon jelenti a Rador, hogy a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottsága elhatározta, hogy a passzivitás gondolatát elveti és teljes erővel részt vesz a választáson.

### Brătianu új tárgyalásai a nemzeti parasztpárttal

Ma reggel a Stirbey kormány volt nemzeti-párti miniszterei meghívást kaptak Brătianu minisztertől, hogy a továbbiak megbeszélése végett délelőtti 10 órakor látogassák meg. A nemzeti párt végrehajtó-bizottsága foglalkozott ezzel a kérdéssel is és ki-mondotta, hogy a volt nemzeti-párti miniszterek eleget tehetnek ennek a meghívásnak.

Politikai körökben ehhez újabb és szenzációs kombinációkat füz-

nek. Arról van ugyanis szó, hogy még mindig nem zárkoznak el az újabb tárgyalásoktól, amelyek kétségtelen, arra irányulnak, hogy valamilyen formában a két vezető párt között megegyezés jöjjön létre és ezzel lecsillapítsák a mindjobban kielégedő választási izgalmakat.

Ezzel kapcsolatban áll az a minden valószínűség látszatával bíró hír, mely szerint

a választásokat elhalasztják.

És pedig a kamarai választások határnapját július 18-ra, a szenátor választás határnapját július 25-re tűzik ki. A választás elhalasztásának híre a liberális beavatott politikai körökből került ki és a legnagyobb mértékben pozitívnek látszik. Az erről szóló rendelet az állítólag még a mai nap folyamán napvilágot látnak.

Kinevezik a prefektusokat.

Az új kormány kinevezése után természetesen, máris különböző kombinációk merültek föl a kormány exponenseinek kicserélésére nézve. Elsősorban a választások levezetésére delegált subprefektusokról van szó, akiket az új kormány szabályszerűen kinevezett prefektusokkal kíván pótolni.

Ezek szerint tehát minden vármegyébe rövid időn belül kinevezik az új prefektusokat.

# A pultról a direktori székig

Salamon Béla, a népszerű pesti komikus Váradon

Szerényen, csöndben, minden feltűnés nélkül — úgy, ahogy Pesten, ahol ma a legdélgeleti-  
tebb komikus — osont be az újságíróklub terraszára tegnap este a feleségével. Egy kicsit hazajött Váradra, látogatába az anyjához, családjához. Egy pár régi barátja nagyon-nagyon megörül a viszontlátásnak és Salamon Béla asztala körül hamarosan nagy társaság verődik össze. Egy pár szó és már hangos kacagástól visszhangzik az egész helyiség. Pedig még alig mondott valamit. Csak egy pár gesztus, egy pár arcmozdulat és már mindenki a hasát fogja. Aztán meghatott, el-  
érzékenyült hangon mondja:

— Most barangoltam be egész Magyarországot, minden városban nagy-nagy sikerem volt, de igazán játszani, azt csak itt szeretnék Váradon, ahol az anyám, a testvérem is megláthatná, hogy vittem valamire. Itt szeretném megmutatni, mi a humor.

Azután a kérdések özöne zúdul felé, hol járt, mit csinált, mik a tervei? De ő hallgat. Nem szívesen beszél magáról és a társaságát akarja szórakoztatni, amikor az eddig még ismeretlen Salamon anekdotákat mond el.

— Pár hét előtt Abbáziába mentem pihenni. Valaki azt mondta, Abbáziában rossz szivarok vannak, megbíztam hát a feleségemet, minél több szivart csomagoljon a podgyaszombá. Nyugodtan indultam az utra, milyen nagy volt a meglepetésem, mikor a határon a vámosok mitsem találtak. Dühös voltam, hogy most már nem szívik egy jó szivart. Abbáziába érkezve kicsomagoltam és — mit tesz isten — a cipőim tele voltak jobbnál-jobb szivarokkal. Képzhetik, mennyi szivarom volt. (Salamonnak ugyanis a legnagyobb lába van.)

— Egy-két embert még is kintartam szivarral, persze visszaadták, mert erősek voltak a szivarok. (Hangos derűség.)

## Akar Ön érettségezni?



Középiskolai  
összevont  
magánvizsgára  
és érettségire  
teljes anyagi  
felelősség  
mellett előkészít

**Galgóczy**  
magántanfolyam

Budapest VIII. Mária  
Terézia-tér 3.

Érdeklődőknek szíveségből  
felvilágosítást nyújt Váradon  
a **Hegedűs Hírlapiroda**.

Valaki az asztalhoz hozza az újságíróklub emlékkönyvét. Salamon kéri, írjon be valamit. Egy kis gondolkodás, mit is írjon be a könyvbe, ahol a világ legkiválóbb művészei, írói, politikusai — természetesen azok, akik Váradon jártak — néhány emléksorral örökítették meg nevüket.

— Mit is írjak be — morfondíroz Salamon. Azután próbálja: Irni engednek, de azt, amit tudok, játszani nem. Nem ez, nem jó, inkább ezt, aztán írja:

„Most nekem valami jót kellene írni. De ha én jól tudnék írni, mennyi tantiemet spórolhattam volna meg.”

Teljes hatás. Az egyik újságíró

megkéri, hogy a szomszéd asztalán ülő Biller Irénhez vigye oda a könyvet és kérjen tőle autogramot. Salamon a hóna alá veszi a könyvet, elindul Biller asztalához:

— Alighogy megérkeztem, már háznagy vagyok — mondja és már odanyújtja a könyvet Billernek. Biller spekulál, mit írjon a könyvbe, nehezen jut valami az eszébe és panaszkodik a töltőtollra, hogy rossz. Salamon észreveszi Biller zavarát és mosolyogva jegyzi meg:

— Azért rossz a toll, hogy időt legyen gondolkozni. Nézd meg mit írt be Király Ernő.

Biller fellapozza Király Ernő lapját, aki így örökítette meg a nevét:

„En is itt voltam. Király Ernő.”

— Na látod — mondja Salamon — ez olcsón szabadult, te is szabadulhatsz ilyen olcsón.

Jobbnál-jobb viccek kergetik egymást, Salamon Béla kelvő, bőbeszédű, honorálja hallgatóságának háláját, majd mégis magáról kezd beszélni. Előadásának humorán keresztül csillog egy érdekes, a maga erejéből felküzdött karrier színes, sokszor dicsőítő, ges, sokszor göröngyös útja. Sok küzdelem, el nem ismerés, aztán egy hirtelen előretörés és teljes győzelem. Karrierem igazi tükörképét adja majd az a regény, amely a napokban indul meg a Színházi Életben és amelynek címe „A pultról a direktori székig”. Magam írom és a magam életét írom meg benne.

Az enyhe júniusi hajnal már előreküldi álmosított sugarait, a mikor a kis társaság még mindig szeretettel hallgatja Salamon Bélát, a mai idők legeredetibb magyar komikusát.

(m. e.)

## Negyvenhét fok hőségben...

Bukarest szenvedései a korai kánikulában

— Saját tudósítónktól —

A ma Váradra érkezett bukaresti lapok olyan kánikulai meleget jelentenek a fővárosból, amilyenre évtizedek óta nem volt még példa, amely bennünket annál inkább meglep, mert nálunk az utóbbi napok esőzései meglehetősen hősüllyedést hoztak és az esti órák egészen kellemesen hűvösek.

A bukaresti tropikus hőségéről a következőket jelentik:

A hőhullám már vasárnap, kora délelőtti órákban érezhető volt és lassan, szinte lefulladásztóan erősödött a főváros ünnepi közönségére.

A Calea Victoriei máskor szédtő forgalma teljesen megszűnt, alig-alig haladt keresztül egy autó, a díszes szerszámú, pompás lófogatok pedig teljesen eltűntek és a mellékutcák árnyas oldalain kerestek menedéket az elől a hőség elől, amelyet se ember, se állat elviselni nem tudott.

Déli tizenkét órakor a hőség egyre nyomasztóbbá vált. A napon már 40 fokot mutatott a hőmérő, de árnyékban is 30 fok felett állott. Az utcák teljesen ei-

néptelenedtek, ezzel szemben a sörcsarnokok és azok a helyek, ahol hűsítő italokat árultak, teljesen megteltek. Emberemlékezet óta nem volt olyan nagy forgalom ezekben a helyiségekben, mint vasárnap.

Délután 3 órakor a hőség elérte tetőpontját, a meteorológiai intézet jelentése szerint

a hőmérő napon 47, árnyékban pedig 38 fokot mutatott,

az aszfalt annyira megolvadt, hogy a járókelők elsípuak: benne és az utcákon már nem járt senki, csak néhány elszánt kis rikkancsgyerek, akik végső elkeseredéssel, de teljesen reménytelenül orditozták az újabb és legújabb különkiadások címét, amelyek a politikai helyzet változásait jelentették volna, ha akadt volna valaki is, aki erre kíváncsi.

A mentőket is több ízben hívták persze ki és közel

husz napszúrású eset fordult elő.

Este nyolc óra felé még mindig 28—29 fok között állott a hőmérő, sőt este tíz óra után sem csökkent 25 fok alá.

A főváros népe a tropikus hőség elől a nyilvános parkokba

menekült és minden levethető ruhadarabot lehányva magáról, a késő hajnali órákig hűsült a szabadban.

Hétfőn már a kora reggeli órákban érezhető volt, hogy hősüllyedést nem lehet várni és amikor az üzletek és irodák megnyitnak: minden tervszerűség nélkül, de bámulus egyöntetűséggel — alkalmazottak és vevők, mind levetették kabátjaikat és az üzleti- és irodai élet ingujjban kezdődött meg és folyt tovább.

Az új bélyegtörvény  
által előírt

**JURNAL**

Lei 225.—

**LELTÁR**

Lei 180.—

Raphatók

**SONNENFELD**

papírkereskedésében

## Mozgósínházi műsorok:

**Dorian Terrasse**

9 órakor és

**Dorian filmszínház**

6 órakor.

Ma bemutató!

**Párisi palkány**

A leghatalmasabb apacsdráma  
7 felvonásban.

A főszerepben: **Ivor Novello**

Dorian-Film!

Jön

**A tengerész kadett**

**Heyman-szinkör**

Ma és holnap

5, 7 és 9 órakor

Kettős műsor

**Fregoli kapitány**

és

**Éjfél ciklon**

Jön!

**SZENT HEGY**

Jön!

**Apolló és Atlantic mozgó**

du. 6 órakor | este 9 1/2 órakor

Ma, holnap és holnapután

**Nagy kettős  
vígjátékműsor**

**47-es zsöllye**

6 felvonásos vígjáték  
a színházi életből

**Erna Morena és Dolly Davis-sal**

és

**Charly nenie**

Sid Chaplin 8 felvonásos vígjátéka — Rendes helyárak.

## Baló Elemér szombaton kezdi meg vendégjátékait

Klasszikus irodalmi esték lesznek a jövőhéten a nagyvárad színháznak. Biller Irén felléptel után módot akar a színház igazgatósága nyújtani a közönségnek, hogy az operett könnyű műfaja után komoly irodalmi értékekben gyönyörködjön.

Baló Elemér, aki a fiatal magyar színészgeneráció legjelesebb tagjai közé tartozik, a jövőhét vége felé kezdi meg vendégjátékait. Nagyvárad műértő közönségének nem kell részletesebben analizálnunk Baló Elemér kivételes színészi kvalitásait, hiszen azok a darabok, amelyekben már megcsillogtatta tudását a várad színpadon, ráutalták nevére a fémjelzést Erdély magyarsága előtt is. Szerepkörében a legelvonatb, legkomplikáltabb emberi lelkek ábrázolása tartozik, amely figuráknak nálánál hivatottabb életrekeltoje nincsen. Törékeny, finigrán alakja, szeizmográf lelke döböne-tes erővel és mélységes megérzéssel interpretálja a szenvedő, vívódó emberi lélek hol krescendoba, hol decrescendoba fúló érzelmeit. Az ő világa egy külön világ. Az ő világa azoknak az egyéni lelkiéletet élő, magukba zárkozó, beteges érzékenységgel, gondolkodó lelkek világa, amely műértő közönséget és megértő művészt követel. S a magyar színpadok, amelyek olyan gazdagok eredeti östehetségekben, ennek dacára nem igen mutatnak fel színészt, aki ebben a témakörben Baló Elemérhez hasonló lehetne.

Fellépése valósággal irodalmi ünnep lesz ebben az irodalomtól elszakított városban.

Baló Elemér több estén át fog fellépni. Szombaton elsőnek a Hamletben lép fel. A következő estéken Georg Kaiser világhíres darabjának főszerepét játssza el.

## Heyman szinkör

Szerda: 5, 7 és 9 órákor „Fregoli kapitány” és „Éjféli ciklon”.

Csütörtök: 5, 7 és 9 órákor „Fregoli kapitány” és „Éjféli ciklon”.

Péntek: „Szent hegy, 5, 7 és 9 órákor. Premier! Extra sláger!

## Jegszekrények

nagy választékban legolcsóbban kaphatók KUN vaskereskedőnél Avram Iancu (Kossuth-utca 3. szám. 3604

\* Óriási kedvezmény a Jugoszláv fürdőkre utazó közönségnek! A Hegedüs Hirlapiroda vízumosztálva közli, hogy a Jugoszláv fürdő-vízum ára 290 Lei.

# Összekötözték és lepecsételték az állami adóhátralékokért a Royal-kávéház asztalait

Az adóbehajtásnak egészen különös, szomorúan eredeti módját alkalmazta tegnap két végrehajtó a Royal kávéházban. Bár a hátralékos adónak dobszóval való behajtása hovatovább teljes eredménytelenségre vezet és bár Dán Szevér volt pénzügyminiszter-helyettes a választásra való tekintettel rendeletet adott ki az adóbehajtások méltányos és türelmes eszközzésére, a várad pénzügyigazgatóság területén szorgalmasan működik az adóprás és újabb és újabb módokat fundálnak ki a kivetett adók behajtására.

A Royal kávéházban, amelynek nagyobb adóhátraléka van, tegnap beállított két végrehajtó, akiket a kávéház tulajdonosa nagyobb részletfizetéssel akart kielégíteni.

Harmincezer lejt — a mai viszonyok között elég tekintélyes summát — ajánlott fel, amit az adóbehajtó közegek ridegen visszautasítottak.

Hiábavaló volt a kávé min- den igyekezete, magyarázata, a két adóember hajthatatlan maradt, majd mikor látták, hogy a teljes összeg kifizetésére kevés a kilátásuk, gondoltak merészet és nagyot, neki- gyürköztek és

a kávéházban levő márványasztalokat a kávéház hátsó részébe cipelték.

Pár pillanat alatt az ürességtől kongott a kávéház és a hátsó sarokban egymás hegyén-hátán álltak a kávéházi butorok. Mikor elkészültek a munkával,

spárgát vettek elő a zsebük- ből, össze-vissza kötözték az asztal és széklábakat és több helyen rá-

nyomták a pénzügyigazgatóság pecsétjét.

Azután, mint akik jól végezték a dolgukat, elhagyták a helyiséget.

Közben a kávéház tulajdonosa a pénzügyigazgatósághoz robogott, ahol az egyik főinspektornal megértette, hogy az államnak nem lehet érdeke

egy üzemet zavartalan folytatásában megakadályozni.

A pénzügyigazgatóságon ezután jobb belátásra jutottak, elfogadták a felajánlott törlesztési részletet és gyorsan intézkedtek, hogy a kávéházi asztalokról lekerüljenek a pecsétek és újból a régi, rendes helyükre rakják őket.

## Beszélgetés Máthé Péternével, aki legszebb éveit töltötte az öngyilkos Szalai Gábor mellett

A szerkesztőség ajtaján halk kopogtatás és már be is lép egy gyászruhás 30—35 év körüli asszony, mögötte egy diáksapkás fiúcska. Bemutatkozás nélkül is eltaláljuk, hogy kik a vendégeink, hiszen a törkölymérő dráma felfedezése óta már nem első ízben láttuk őket. Előbb a porráégett ház úszkós gerendái mellett sirt, jajveszékelt ez a szerencsétlen özvegy asszony, akinek odaégett mindene és most kislával együtt épügy földönfutóvá lett, mint akkor... akkor 1917-ben, amikor az Isonzó melletti harcokban hősi halált halt az ura.

Ezzel a kisgyerekekkel maradtam árvaságra — kezdi elmesélni kálváriáját özvegy Máthéné — a hadiözvegyek szomorú élete volt a mienk. Két év telt el a legnagyobb nélkülözésben és amikor már szegény jó szüleim, akik elég módos emberek, megvonták a támogatást, megismerkedtem a gyermekeivel már akkor is hadilábon álló Szalai Gáborral. A kislámmal együtt odaköltöztünk hozzá.

Egyideig békesség volt a kis házban — mondja halkan az asszony, — aztán hamarosan megindult a hajsz. Sok mindenféle beszéltek rólam és az öreg Szalai- ról, de egyideig türtem alázatosan. Türtem mindent a gyermekem miatt.

De talán mégis volt valami alapja a sok mende-mondának — kérdezzük merészen...

Máthéné meg sem várja, hogy a mondat végére érjünk, elénkbe vág:

— Én is, a gyermekem is elhalmoztuk a szerzetnek és a ragaszkodásnak minden jeleivel. Ez persze nagyon jól esett a szegény

megboldogultnak, akitől minden hozzátartozója elfordult.

— No és miért iratta kislára a vagyonának felét?

A kérdésre a gyerek is fölfigyel, hihetetlen szeretettel néz az édesanyjára.

A kis Ferit úgy szerette, mintha a véréből való vér lett volna. Amikor a gyerek iskolába került: Szalai Gábor mindig elkísérte. Kézenfogva vezette és a szomszédoknak büszkén mondogatta, ez az én kis unokám.

Persze, ez nem nagyon tett szert Dániel Ferencnek, aki mikor megtudta, hogy az öreg Ferikére hagyta a vagyonát felét, előbb az öregre támadt, majd ahol csak tehetette, rajtuk töltötte ki a bosszúját.

Dániel Ferencről Máthéné csak a legnagyobb elkésere- déssel tud nyilatkozni.

Ez az ember üldözte folyton — mondja most már könnyei között a szegény asszony. — És, ha az életembe kerül, akkor is be fogom bizonyítani, hogy a búcsulevelekben felsorolt vád- ak egytől- egyig órá vonatkoznak.

— Én csak arra kérem az urakat — fejezi be a beszélgetést Máthé Péterné, — hogy ezzel az árva gyerekemmel együtt ne hagyjanak elpusztítani.

Végasztaló szóval bocsájtjuk új kálváriája szomorú útjára Máthénét és kis fiát, akik most dr Roszkopf főorvos jóindulatából egyelőre a Tüdőszanatórium- ban találtak menedéket.

Berkes József.

## „NYUGAT”

Jun. 16-i száma már kapható a Hegedüs Hirlapirodában ára 50 lei

TARTALMA: Főbb cikkek, Eber Ernő: Parasztsors. — Lackó Géza: Salome Nyá- radszeredáson. — Babits: Két Browing vers. — Kassák Lajos: Egy ember élete. — Kassák: Csavargások. — Irodalmi figyelő. Színházi figyelő. Képzőművészeti figyelő Film figyelő.

## Egy híres spanyol toreádort Orleansban felöklelt a bika

Orleansban a hadiárva- koláinak javára vasárnap bika- viadalt rendeztek, noha a hely- beli sajtó tiltakozott a brutális népmulatság ellen. A bikaviad- dal nagy szerencsétlenséggel végződött. Chiquito híres spa- nyol toreádor a küzdelem he- vességében lebukott a lóról, a

bika felöklelte, szarvaival a le- vegőbe hajította és a közön- ség rémülten menekült. Chi- quitót kórházba szállították.

Hasát egészen felhasította a bika szarva

és az orvosok nem biznak fel- gyógyulásában.

## Hamis volt-e az aláírás?

Simon János bihari gazdálkodó öröksége körül indult perek egyikében tegnapelőtt volt a főtárgyalás, amelyen az okirathamisítással vádolt két bihari gazdát felmentették.

A tárgyalásról közölt objektív tudósításunkra ma dr Péchy Károly bihari körorvos a következő helyreigazító sorok közlésére kért fel bennünket:

Tekintetes Szerkesztő ur!

A sajtótörvények értelmében kérem, szíveskedjék az alábbi közleményemet szívesen közölni.

Becsés lapja június 21-iki számában „Hamis volt-e az aláírás?” címmel egy közlemény jelent meg, mely alatt írottat, mint ez ügybeni tanút ferde világításba állít be. A valódi tényállás a következő: Simon János jómódú gazdának évek hosszú során kezelő-örvosa voltam. Legutóbbi betegsége alkalmával, egy orvosi vizit idején érkezett oda Albert József-Simon közeli rokona azzal az újsággal, hogy most hallotta a községháznál, hogy Simon János minden ingó- és ingatlan vagyonát eladta egy másik, szintén rokonának, Asztalos Lajosnak. Simon János erre a hírre, látható haraggal kijelentette, hogy ezen állítás valótlán, mert ő nem adott el „egy tüt sem.”

Ezen kijelentését a szomszédból előhívott Schönberger Ferenc, Sebestyén Józsefné és házvezető-nője előtt Simon megismételte. Másnap végrendeletet tett Simon János, Csapnic Romulus jegyző, Adler Jenő segédjegyző, Szabó József földbirtokos és én előtt, kik előtt ismét kijelentette, hogy előzőleg nem adott el sem ingó-, sem ingatlan vagyonából semmit s ha ilyen adás-vételi szerződés létezik, az csak hamis lehet.

Erre voltam én tanu és semmi másra. Hogy aztán mely napon történtek ezek, 1925-ben, bizony nem emlékeztem, ellenben idevannak az eljegyzéseimet az elnökölő bírónak át adtam, amelyek mindenről pontosan beszámoltak. Többféle peres ügyem pedig Asztalos Lajossal semmi más, mint Simon János hagyatékából járó orvosi honorárium követelése Asztalos Lajostól, melynek kifizetését írásbelileg is magára vállalta, később azonban a fizetést megtagadta, mert az igazság védelmében vele szembekerültem.

Bihar, 1927 június hó 22-én.

Kiváló tisztelettel

Dr Péchy Károly.

**Grünfeld**

**אמריקני  
עֵתֶרֶם**

3697

Str. Saguna (Kapucinus-u.) 6 sz.

Abonemák a legolcsóbban

## SPORT

### MÉG EGYSZER A SABÁRIA

A Sabaria vasárnapi vendégjátéka nem járt azzal az eredménnyel, amit az erdélyi egyesületek kívántak volna. — Ugyanis a nagy gólarányú fényes győzelem helyett maide nem vereséggel távoztak a várad pályáról.

Nyilván ezzel magyarázható, hogy az erdélyi, különösen a kolozsvári sajtóban az igazsággal annyira ellenkező tudósítások jelentek meg.

A legtöbb lap azt írja, hogy a várad kombinált Krüger hazai bíró segítségével egy offszájd góllal és egy jogtalan 11-essel tudott csak eldöntetlen eredményt elérni.

Nincs kizárva, hogy ezeket a híreket a Sabaria terjeszti, hogy a csapatnak reklámot csináljon, de az is lehet, hogy fáj

a kolozsváriaknak, hogy az általuk semmibe tekintett Nagyvárad mindig sikeresebben veszi fel a küzdelmet a külföldi csapatokkal, mint ők.

Igy volt az, mikor tavaly két ízben kaptak ki az Amatőrtől 7:0 arányban, míg mi realisan vertük őket.

Akkor is azt hangoztatták, hogy pártos volt a bíró, leégették magukat a strandon stb.

A várad csapat ezekre a támadásokra azt feleli, hogy a pályán kell játszani tudni, nem pedig a sajtóban.

**Kedden mérkőzött a Sabaria a kolozsvári Haggiborral 4:0 eredménnyel a szombat-helyi csapat javára.**

Egy okkal több, hogy fájjon a várad 3:3-as eredmény.

## Jubiláris tenniszverseny Aradon

### A váradai hölgyek fényes szereplése

Arad városának legrégebbi egyesülete, az Aradi Korcsolyázó Egyesület ünnepelte az elmúlt napokban fennállásának félszázados jubileumát.

A jubileumi tenniszverseny szerdán vette kezdetét. Résztvettek rajta a bécsi versenyzők, Matejka, osztrák-bajnok, Winterstein, Gróf Salm, Meyer, Albrecht, a jugoszláv bajnok Balás, a román nemzeti bajnok Poulieff és Stefanescu kisasszony, továbbá Várad, Kolozsvár, Lugos és az aradi „Hellas” klub reprezentánsai. A Nagyvárad Atlétikai Clubot képviselték Zsigmondovics Irén, Ziszovits Lenke, Arató Klári és Máthé Andor. Amint az az alábbi részletes eredményekből kitűnik, a váradai hölgyek oly szép sikerrel képviselték klubjukat, hogy leonoma, a bukaresti tenniszszövetség elnöke a jubileumi díszvacsora alkalmából megállapította, hogy a váradai hölgygárda közvetlenül a bukarestiek után következik a ranglistán. Máthé kerületi bajnokunk a sorsolás következtében mindjárt az első fordulóban az osztrák bajnok Matejkától szenvedett vereséget. Ziszovits Lenke a Hollanderné, Arató Klári és Fülöpné (aradi bajnoknő) fölötti győzelmek után csak elkeseredett küzdelem árán (9:7, 6:4) adta át az elsőbbséget a román bajnoknőnek, Stefanescu kisasszonynak. Vegyes párosban a Salm-pár kiverésével a harmadik helyre kvalifikálta magát a Ziszovits-Winterstein páros. Zsigmondovics Irénke, dacára a traininghiánynak, nem kevesebb, mint két harmadik helyezést (I-ső és II. osztályban) ért el. Arató Klári

két első díjjal is dicsekedhetik, a mennyiben sorozatos győzelmek után megnyerte az ifjúsági és a női II. osztályu versenyszámokat. Többi eredmények a következők:

**Férfi egyes:** 1. Matejka, 2. Poulieff (T. C. Bukarest), 3. Dörner, Hellas és Balás Iván, Jugoszlávia.  
**Női egyes:** 1. Stefanescu (T.C. Bukarest), 2. Ziszovits Lenke, 3. Fülöpné, Hellas és Zsigmondovics Irénke (NAC). Stefanescu döntőben nehezen veri, 9:7, 6:4 arányban Ziszovits Lenkét (NAC).

**Férfi páros:** 1. Poulieff-Balás, 2. Dr Luppú-Dörner, 3. Matejka-Winterstein és gróf Salm-Mayer. Döntő eredménye: 12:10, 4:6, 7:5, 4:6, 6:2.

**Vegyes páros:** 1. Poulieff-Stefanescu, 2. Dörner-Fülöpné, 3. Balás-Molnár és Winterstein-Ziszovits.

**Férfi II. oszt.** 1. Székely AKE, 2. Pörök AKE, 3. Kiss, KAC és Straub KAC.

**Női II. oszt.** 1. Arató Klári NAC, 2. Molnár Hellas, 3. Zsigmondovics Irén NAC és dr Vincené, Lugos.

**Ij. férfi:** 1. Székely AKE, 2. Kiss, KAC 3. Szász KAC.

**Ij. női:** 1. Arató Klári NAC, 2. Domokos AKE, Döntő eredménye 6:0, 6:0.

Megegyezés jött létre az aradi „Hellas” és a Nagyvárad Atlétikai Club között egy klubközi verseny megrendezésére, amely a jövő hét ked-szerdán (Péter-Pál) fog lezajlani a Rhédey-kerti sporttelepen. A részletekre a következő számunkban még visszatérünk.

**Esőernyő**

**Blum Vilmosnál**

mélyen leszállított árban

**Köröspart**

Javításokat és áthuzásokat olcsón vállalok.

Itt említjük meg, hogy a most Aradon fényesen szerepelt bécsi bajnokokat a Nac leköötötte az augusztusban rendezendő nemzetközi tennisz-versenyére.

## MOZI

### A DORIAN TERRASSE ÉS DORIAN FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda: „Párisi patkány”, Ivor Novelló páratlan apacs-drámája.

Csütörtök: „Párisi patkány”

Péntek: „Párisi patkány”

Szombat: „Párisi patkány”

Jön a „Tengerész kadett”

### APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Szerda, csütörtök és péntek: Kettős vigjátékműsor: A 47-es zsölye és Charley néne.

Szombattól: Kisértés városa, Olga Tschechovával.

### ATLANTIC NYÁRI MOZGÓ MŰSORA:

Szerda, csütörtök, péntek: 47-es zsölye.

Szombattól: Kisértés városa, Olga Tschechovával.

## Jrodaszereket

olcsón csak

## Sonnenfeldnél

vásárolhat

## A legnagyobb sikerű operettek

és a legújabb

**operettek**

kaphatók

leszállított árban a

**Hegeudus Hirlapirodában**

Csókrol csókra nagyszerű operett

A legkisebbik Horváth lány operett-ujdonság

Csókasszony, a legszebb dallamos operett

Hajtovadászat

Marica grófnő

Repülj fecském, Farkas Imre legszebb operettje

A pesti lány, operett

Zsiványkirály

Terezina

Aranyhattyu

Kitty és Kati

Miami

Cirkusz hercegnő egyes számai 10 lei

Orlow, operett, egyes számai 10 Lei

Paganini legszebb operett egyes számai 10 leiért kaphatók

Marica, egyes számai 10 L.

**VIZUMOKAT**

gyorsan és pontosan elintéz a **Hegeudus Hirlapiroda**

TELEFON: 4500

# Ujból felélednek a liberális-magyarparti kartell-tárgyalások

— Saját tudósítónktól —

Országos politikai helyzetben történt meglepetésszerű változás természetesen a legnagyobb mértékben befolyásolja a kisebbségek helyzetét is. Tudvalevő, hogy Zima Tibor, dr. Krenner Miklós, akik a Magyar Pártban az ellenzék álláspontját képviselik, már régebben azt az álláspontot foglalták el, hogy a kisebbségi blokknak felétlenül a liberális párttal együtt kell haladniuk és mindenképpen meg kell kísérelniök a liberálisokkal való megegyezést.

Ez a két politikus az utolsó napok izgalmas óráiban minden lehetőt elkövetett tervük végrehajtására és amint azt megírtuk, legutóbb Nagyváradon is tárgyaltak vezető politikusokkal. Nagyváradról Marosvásárhelyre utaztak, ahol Bernádi Györggyel, gróf Toldalagi Mihállyal, Ugron Ákos-sal tanácskoztak. Tervük szerint azonban mindenekelőtt a liberális párt vezéreivel kellett a kartell lehetőségekben megállapodniuk és kész propozíciókkal kívánták a Magyar Párt vezetésébe lépni.

Addig azonban, amíg szó lehetett Bratianu és Maniu között a megegyezésről, és a választásokon való együttműködésről, természetesen egyik nagy román párt sem közeledett a kisebbségek felé. Most, amikor a válság már elsimult és a Bratianu kormány vette kezébe az uralmat, a legnagyobb mértékben aktuálissá vált mindegyik román párt részéről a kisebbségekkel való megegyezés, mert a kisebbségek most a politikai pártok erőviszonyában döntő befolyásra tettek szert.

A liberálisokkal való kartell

tehát ismét előtérbe került s nem lehetetlen, hogy a mai napon igen érdekes és döntő változás következzen be a kisebbségi blokk magatartásában is.

Efölkött természetesen a kolozsvári központ fog dönteni,

mindaddig azonban, míg ez a döntés meg nem történik, a központi pártiroda utasította a vidéki tagozatokat, hogy továbbra is tartsanak ki az önálló lista mellett és a jelöléseket ejtsék meg, illetve myujtsák be.

## Holnap adja be a váradai Magyar Párt a jelölést

A jelölések több helyen már meg is történtek. A Magyar Párt nagyváradai tagozata ma akarta a jelöléseket megejteni, azonban minthogy még ezidő szerint nem érkezett be a párt központja részéről a törvényszerű felhatalmazás arra vonatkozólag, hogy kinek van joga a párt jelvényét bemutatni, a jelöléseket a mai napon még nem ejthették meg. A kolozsvári pártközpont dr. Kotz Jent hatalmazta fel a jelvény bemutatására. A jelölő okiratot a pártirodában nagyszámu Magyar Párti tag már aláírta és holnap vonulnak fel valamennyien a törvényszéki elnök elé, hogy a jelölést hivatalosan is elismerjék. Ebből az eltolódásból semmiféle veszély nem származik.

A legújabb intézkedések szerint ugyanis a jelöléseket június 26-án este 6-ig kell a törvényszékhez benyújtani, mint-hogy a jelvények bemutatá-

sára szóló meghatalmazás még a mai nap folyamán feltétlenül megérkezik, a jelöléseket holnap akadálytalanul meg lehet ejteni.

Ha a jelölés meg is történik, ez a tény nem fogja megakadályozni azt, hogy változás esetén, különösen a liberális párttal való megegyezés esetén, a melyre most már talán megint valószínűség van, a Magyar Párt új jelöléseket eszközözzön. A jelölések benyújtásának véghatáridejéig ugyanis mindazok, akik a jelölő ívet aláírták, a törvényszéken együttesen és egyetemlegesen visszavonják a beadott listát és új jelöléseket eszközölnek.

Egyébként is, mint azt lapunk más helyén is közöljük, pozitív híreink vannak a választások elhalasztására, mely esetben természetesen a jelölések benyújtásának határidejét is meg fogják hosszabbítani.

## Jelölt a dolgozók blokkja is

Ma délelőtt nagyobb számu küldöttség jelent meg Dumitrescu Albert törvényszéki elnök előtt és benyújtották a városi és falusi dolgozók blokkjának jelölését a július 7-iki képviselőválasztásra.

A jelölőlistán a következőket jelölték:

1. Dr. Rozvan Jenő ügyvéd,
2. Tözsér József nagyszalontai földműves,
3. Munkácsi Sámuel bihari földműves,
4. Ullmann Sándor kereskedő,
5. Csordás János cipész,
6. Crisan János hegylőköszentmisklósi földműves;
7. Almásy Lajos munkás,
8. Cortin Gábor kereszturi földműves,
9. Boldizsár Imre festő.

A jelölőlistát huszan írták alá.

## Váltsa ki mindenki választási igazolványát

A nagy esküdtzéki teremben már tegnap megkezdtek a választási igazolványok szétosztását. Mint ismeretes, meglepő kevesen jelentek meg a bizottság előtt, hogy az igazolványukat átvegyék. Nyomatékosan figyelmeztetjük a publikumot, okvetlen jelentkezzenek az okmányért a törvényszék I. emelet 53-as számu szobájában. Tekintettel arra, hogy a választásokat minden megegyezés nélkül folytatják le a pártok, előreláthatólag kikerülhetetlen azoknak a választóknak a súlyos pénzbírságra való elmarasztalása, akik hanyagságból elmulasztották kiváltani a választási igazolványt.

A kereskedelmi és iparkamara, a mezőgazdasági kamara, a városi tanács és megyei tanács tagjai választási igazolványaikat átvehetik a törvényszéki elnök hivatalában.

## Önként jelentkezett Szentesi János, a törkőmérői dráma egyik gyanúsítottja

Alibit igazolt ugyan, de különböző üzemek miatt mégis letartóztatták

A törkőmérői borzalmas család dráma ügyében a nagyváradai államrendőrség bünyügyi osztálya már három nap óta folytatja a legnagyobb agilitással a nyomozást. A rendőrség a szerencsétlen sorsu öreg Szalai Gábor öngyilkosságának közvetlen okait igyekszik kideríteni vagy legalább is azt szeretné megállapítani, hogy milyen okok játszhattak közre, hogy a különben igen rendes, józan gondolkodásu gazdaember előbb felgyújtotta a házát és aztán fölakasztotta magát.

A nyomozás eddigi adatai szerint — és ez képezi a vád alapját is — az öreg Szalai a lehető legrosszabb viszonyokban élt közvetlen hozzátartozóival, de viszont egyik bucsulevelében félremagyarázhatatlanul célzást tesz arra is, hogy 1927 május 27-ike szomorú emlékezetes dátum az ő életében. Ekkor költözött Szalaiék házában Szentesi János pintér, és az öreg azóta feltűnő módon lehangolt volt és

mint írja, nem bírja tovább ezt az életet.

A rendőrség tehát ezen a nyomon elindulva, Szentesi Jánost akarta kihallgatni, de — mint azt az Estilap is megírta — Szentesi szombat este az első pillanatok zürzavarát felhasználva, amikor az épület már lángokban állott, eltűnt és azóta nem találták sehol.

Ez a körülmény még jobban megerősítette a rendőrségnek azt a korábbi föltevését, hogy Szentesinek valami szerepe lehetett Szalai Gábor öngyilkosságában és a ház fölgyújtásában.

A detektívek egész raja vette üzőbe a szökésben levő pintérségét, akit azonban sem a munkahelyén, sem pedig a városban nem találtak sehol.

Ma reggel aztán megjelent a rendőrségen a hasztalanul keresett Szentesi János és

az Estilappal a kezében beállított a bünyügyi osztály főnökéhez.

Boródi Györgyhöz:

— Olvastam az újságban, hogy engem keresnek mindenfelé, hát feljöttem.

A bünyügyi osztály főnöke érthető örömmel üdvözölte Szentesi Jánost, akit nyomban ki is hallgattak.

A kihallgatás során

Szentesinek minden kétséget kizáróan sikerült alibit igazolnia,

s megállapítást nyert, hogy a megrendítő drámában semmiféle közvetlen szerepe nem volt. Amikor aztán Szentesi János már távozni készült, számára igen meglepő fordulat következett.

Boródi György elébe tartotta Szentesi Jánosnak a nagyváradai kir. ügyészség körözölevelét, amelyben zsarolással és csalással van vádolva. — Szentesi, aki már nem mai gyerek, közel jár a hatvanhoz, néhány héttel ezelőtt egyik nagyváradai borbély feleségét

**Ivor Novelló**  
a  
**Párisi**  
**patkány**-ban  
ma és a következő  
napokon a  
**Dorian - Terrasseon.**

**Keresek megvételre**  
3-6 szobás modern magán-házakat, házat lakással, istállósval, házat (3 szobás) nagy műhelyhelyiséggel. — Eladó új üzletház 20% jövedelemmel (8 évig adómentes) italmérés-sel. Előnyös feltételekkel eladók modern magánházak és jól jövedelmező bérházak. Ertekezni MADAS keresk. iroda, Strada Alexandrii (Teleky-u.) 2.  
**Bejelentkezésre kölcsönöket azonnal folyósítok**

akarta megzsarolni és egy levélben

hallgatásáért huszezer lelt követelt.

Akkor följelentést is tetiek ellene, de sehol sem találták és miután a nyomozás eredménytelen maradt, a rendőrség jelentést tett erről az ügyészségnek, amely elrendelte körözését.

Szalai Gábornak az öngyilkossága játszott most közre, hogy a különböző manipulációkkal vádolt Szentesi Jánost elfoglalja, aki bár alibit tudott igazolni a törkölymésző dráma ügyében, mégis letartóztatják és ma délelőtt már át is kísérték a nagyváradi kir. ügyészség fogházába.

Szalai Gábor öngyilkossága ügyében a rendőrség különben már teljesen befejezte a kihallgatásokat és az erre vonatkozó aktákat indítványtétel végett áttette a kir. ügyészséghez.

### Kacagló kettős műsor az APOLLO-ban

### Lindbergről is konferál Osvát Kálmán

Az a konferansz, amelyet holnap, csütörtökön este a Kereskedelmi Csarnok disztermében tart Osvát Kálmán, egészen kivételes nyencségekkel kecsegteti még azokat is, akik rendíthetetlen habitúi az Osvát-esteknek. Nagy Goethekonferansza előtt Lindbergről fog beszélni Osvát Kálmán, és csak a legizgalmasabb szellemi érdeklődéssel lehet elébenézni, hogy mit fog mondani. **Hogy mi az, amit Osvát nem tart fölősegesnek Lindbergről elmondani!** Akik pedig még nem hallották Osvátot beszélni, azok semmi esetre se mulasszák el a holnap esti ismeretségekötést. Nem csak egy páratlan előadóművésszel, nem csak egy átható elmével, hanem egy olyan emberrel is lesz találkozásuk, akit azonnal testvértüké kell, hogy fogadjanak.

A csütörtöki konferansz-est kezdete 9 órakor a Kereskedelmi Csarnokban.

### Hajlított székek,

asztalok, asztalkák és mindenféle hajlított butorok továbbá

### kerli bulorok,

székek, asztalok, nyugágyak

### eredeti gyári áron

kaphatók

### Ferrocerciala S. A.

Oradea, Piața Mihai Viteazul (Nagyplác) 11-a  
Telefon 6-70 3398

### Figyelem.

Csak 14 napig nagyrak-tár miatt házhoz szállítva 1. oszt. bukkfa 380 leiert kapható R. Dusan tűzfőtelepén.

Bulev. Regele Ferdinand 55/a.

## Mi újság?

### A lei ma Zürichben: 310.50

#### Zürichi nyitós

BUKARESTI 310.50

|          |   |   |   |   |       |    |
|----------|---|---|---|---|-------|----|
| BERLIN   | — | — | — | — | 12319 | —  |
| NEW-YORK | — | — | — | — | 519   | 93 |
| LONDON   | — | — | — | — | 2524  | 37 |
| PARIS    | — | — | — | — | 2036  | —  |
| MILANO   | — | — | — | — | 2930  | —  |
| BUDAPEST | — | — | — | — | 9057  | —  |
| PRAGA    | — | — | — | — | 1540  | —  |
| BÉCS     | — | — | — | — | 7315  | 50 |

#### Váradí árfolyamok

1927. június 22.

|                  |               |
|------------------|---------------|
| Pénz             | Ára           |
| Pengő            | 29'50 29.60   |
| Dollár           | 168'50 169.50 |
| Cseh korona      | 5'— 5'02      |
| Svájci frank     | 32'50 32.70   |
| Osztrák shilling | 23'80 23.90   |
| Francia frank    | 6'55 6.65     |
| Angol font       | 821'— 823.—   |
| Olasz lira       | 9'50 9'60     |

8+6=14

felvonás két vigjátékban az APOLLO-ban

\* A törvényszék is felmentette Fedákot. Budapestről táviratozzák: Fedák Sári, akit egy állítólagos nyilatkozata miatt Bánki Vilma rágalmazásért pörbefogott, a járásbírósa felmentő ítélete után tegnap került a törvényszék elé, amely szintén felmentette Fedákot.

#### SZENT HEGY SZENT HEGY

\* Egy banktisztviselő előléptetése. Arról értesültünk, hogy Kelemen Jenő cégvezetőt, a Banca Marmarosch Blank & Co. S. A. nagyváradi fiókja deviza-osztályának főnökét a bukaresti központ első cégvezetővé léptette elő.

### Fregoli Heyman-Szinkörben

\* Amerikai örökségek ügyében eljár, bármely bizalmas természetű megbízást elfogad ismert nevű erdélyi magyar újságíró, aki több hónapi tartózkodásra az Észak-Amerikai Egyesült-Államokba utazik. Megkeresések az ügy rövid ismertetése mellett „Északamerika” jellegű Hegedüs Hírlapirodába küldendők. Oradea (Nagyváradi) Románia.

### Apolló: Kettős vigjáték műsor!

\* Kiállítás. Mint minden évben, úgy ez évben is kiállításal zárja egy évi munkálkodását az Orsolya-zárda ipari továbbképzője. A szebbnél-szebb kézimunkák folytonos emelkedéséről tesznek tanulságot. A feltűnést keltő kiállítás az egész héten megtekinthető.

### FREGOLI KAPITÁNY FREGOLI KAPITÁNY

\* Az Orsolya zárda összes tagozatainak a mai nappal megkezdődtek a beiratások, illetve előjegyzések. Minden növendéknek érdekében áll helyét biztosítani.

### Apolló: Kettős vigjáték műsor!

#### SZENT HEGY SZENT HEGY

\* Motorosok! Ma, szerdán este kilenc órakor a Püspök-fürdőben lesz a megbeszélés. Fél kilenckor találkozás a szőlősi vámnál.

### FREGOLI KAPITÁNY FREGOLI KAPITÁNY

\* Értesítés. II. Miklós cár nevét viselő 5. huszárezred 1927 június 29-én d. u. 4 órakor lókiállításal egybekötött lóversenyt rendez az ezred gyakorlóterén (Bóné-kutnál). Ez alkalommal különböző díjak lesznek kiosztva, a közönség részére totalizátor lesz felállítva.

Ma és holnap utoljára  
5. 7 és 9 órakor

### Fregoli kapitány és Éjjeli ciklon

\* Ady Endre-Társaság alakult Debrecenben. Debrecenből jelentik: Vasárnap délelőtt a városháza nagytermében Ady Endre követőiből és híveiből megalakult a Debreceni Ady Endre Kulturtársaság. Az elnöki állást egyelőre nem töltik be. Ügyvezető elnök Juhász Géza, főtitkár dr. Kardos László, titkár Toroczky Oszvald.

#### SZENT HEGY SZENT HEGY

\* Kiesett a vonatból egy kisleány. Nagykanizsai tudósítók jelentik: A Zalaszentivánról érkező személyvonat egyik vagonjából kiesett egy négy év körüli kisleány. Azonnal meghúzták a vészféket s amikor a vonat megállt, az utasok visszafelé rohantak és a magas töltés tövében megtalálták a kizuhanó kisleányt, aki véres arccal feküdt a fűben. Csakhamar kiderült, hogy a kisleány Móra János zalaegerszegi gimnázium tanár gyermeke, aki szülei vel utazott Zalaegerszegre. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a vonat zsúfolva volt, Móraék az autóhoz szorultak, az ajtó kinyitott és a kisleány kizuhanó a vonatból. A vizsgálat megindult.

#### SZENT HEGY SZENT HEGY

x Hölgyszínházok figyelembe! 70 lei az ára a bubikopf kezeléséről szóló könyvnek, mintákkal együtt kapható a Hegedüs Hírlapirodában. — Mindenkinek meg kell venni!

## A boldog gyermekek a szegény gyermekekért

Június 29-én, Péter és Pál napján az Izraelita Nőegylet díszes gyermek-ünnepélyt rendez a Zsidó-liceum kertjében az árvaház javára.

Ez a délután egészen a gyermekeké lesz, ezernyi módos talált máris a rendezőség, hogy felejtethetlenné tegye ezt a napot a gyerekeknek. Lesz feldíszített kerékpárok felvonulás, amelyet az Autocommerce fog összeállítani a világhírű Presto kerékpárok, lesz ritmikus tornamutatvány, nagyszámok, táncok, zene, lesz élőképben való meglevenítése a legszebb gyermekmeséknek s lesz kitűnő uzsonna.

A gyermekvilágban máris lehatatlan lelkesedéssel várják ezt a napot, amely a békebeli junilisok drága romantikáját fogja egy napra az édes apróságok szívébe lopni.

## Színház

### Heti műsor

Szerda: Tatárjárás, Biller Irén vendégfelléptével.

Csütörtök: Drótosztót, Felhő Ervin vendégfelléptével.

Péntek: Te csak pipálj Ladányi. Szombat d. u. 5 órakor: Tatárjárás.

Szombat este: Hamlet, dráma, Baló Elemér, a budapesti Belvárosi színház tagjának vendégfelléptével.

Vasárnap d. u. fél 5 órakor: Ismeretlen katona, Baló Elemér, a budapesti Belvárosi színház tagjának vendégfelléptével.

Vasárnap este: Orfikus műsor.

Hétfő este: Reggeltől éjjelig, Georg Kaizer legújabb drámája. Bemutató, Baló Elemér vendégfelléptével.

Kedd este: Reggeltől éjjelig, Baló Elemér vendégfelléptével.

— A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdi árusítani a színházi pénztár.

— Hatalmas ventilátorok hűsítik a színház nézőterét s így a meleg dacára is, kellemes friss levegő van a színházban állandóan.

— Ma este Biller Irén bucsúféltépte a Tatárjárásban. Mindenki menjen el ma este a színházba, mert utoljára fog gyönyörködni Biller Irén vendégjátékában a Tatárjárás operettben. A kitűnő művész nő Magyaróssy önkéntes fűs szerepében fog felejthetetlen alakítást nyújtani.

— Drótosztót — Felhő Ervin, a marosvásárhelyi színház tagjának vendégfelléptével. Holnap este a Drótosztót operett lesz műsoron, amelyben Felhő Ervin vendégként fog fellépni. Felhő Ervin a marosvásárhelyi színház tagja, aki két évvel ezelőtt is nagy sikereket aratott a váradí színpadon.

— Te csak pipálj Ladányi. Pénteken este Csathó Kálmán kitűnő vigjátéka, a „Te csak pipálj Ladányi” lesz műsoron az eddigi kitűnő szereposztással.

— Tatárjárás, mérsékelt helyekkel. Szombaton délután fél 5 órakor Kálmán Imre világhíres kitűnő régi táncos- és dalos operettje lesz műsoron a legjobb esti szereposztással.

# Nyolcvanszázalékos emelést jelent a víz- és csatornadíjak „leszállítása”

**A Lakásbérlők Szövetsége a vízdíjak fenntartását kéri**

A város állandó választmányának tegnapelőtti tartott ülésében elhatározta, hogy módosítja, illetve, mint hivatalos helyen mondották, **leszállítja** az érvényben lévő víz- és csatornázási díjakat.

Ezeket a taxákat évtizedek óta a mindenkor lakbér után százalékos alapon fizették. — Legutóbb, amikor a házbéreket újabb és újabb törvények és rendeletek szabályozták és nem állították teljesen arányba a többi közszükségleti cikkek szabadon emelkedő áraival, a városi tanács ezeknek az alacsony béreknek megfelelően 12 és 8, összesen 20 százalékban állapította meg a víz- és csatorna díjakat.

Amikor május elsejével az új, magasabb, sőt a bérlők szerint túl magas házbéreket engedélyezte az új lakástörvény, a városi tanács maga is érezte, hogy husz százalékos taxa további fenntartása nemcsak igazságtalan, hanem elviselhetetlen lenne, s ezért meghagyta a régi vízdíjakat és a taxa arányosítását későbbi időpontra halasztotta.

Igy került most a dolog a tanács elé, amely 6 és 3, összesen 9 százalékban találta arányosnak a vízdíjakat a mostani házbérekkel.

A tanácsülésről közölt első tudósításunk stereotípe adták tovább a tanács közlését, hogy **leszállították** a víz- és csatornázási díjakat, de a százalékos kulcs nyilvánosságra hozása után azonnal kézenfekvő volt, hogy bár **számszerűleg** valóban kevesebb a 9, mint a 20 százalék, tényleg azonban

**nem a vízdíjak jogosan várt leszállítása, hanem**

**teljesen indokolatlan föl-emelése történt**

az arányosítás jogcíme alatt.

Az a lakás, amely a legutóbbi bérrendezésig 4000 leibe került, ma körülbelül 17.600 lei házbért visel. Itt tehát a számitás a következő:

Négyezer lei után 20 százalékos 800 lei.

17.600 lei után 9 százalék 1584 lei fizetendő víz- és csatornázási díj címén. Ez több mint nyolcvan százalékos eme-

lést jelent. Minthogy pedig a lakberek általában négyszeresít teszik a május elseje előttinek: a váradi lakások tulajdonképpen többségénél mindenütt 80 százalékos átlag emelést jelent a taxák — leszállítása.

A Lakásbérlők Szövetsége ennél az ügynél is elsőnek indít-akciót a jogosulatlan és méltánytalan emelés ellen és ma beadványt intézett a városhoz, amelyben azt kéri, hogy

**az új taxaszázalékot helyezzék hatályon kívül,**

s mindaddig, míg a lakások végleg felszabadulnak és a házbérek a szabad forgalom alapján ki nem alakulnak,

a május 1-ig érvényben volt díjakat számítsák lakások szerint,

vagyis akár a régi lakó marad, akár új lakó költözik valamely lakásba, ne fizessen víz- és csatornázási díj címén többet, mint amennyit eddig, vagy az ottlakó elődje fizetett.

A magunk részéről a lakásbérlők álláspontját helyesnek és méltánylandónak tartjuk és reméljük, hogy a városi tanács reimes határozatát ebben az értelemben revideálni fogja.

## Tizenkét millió lejes pör a váradi törvényszék előtt

**Az Alumina rt. illetékpöre**

Emlékeztet az a nagyszabású illetékszabási pör, amelyet a kincstár indított annakidején az Alumina részvénytársaság ellen, amelynek a Jádvolgyében vannak a bányái.

A Semmitőszék körülbelül másfél évvel ezelőtt az Alumina részvénytársaságot **ötmillió lej bírsággal sújtotta**, miután az adásvételi szerződésekre a vételárna kisebb összegű illetéket róttak le.

A kincstár a Semmitőszék ítélete után végrehajtást foganatosította a bányatársaság ellen és miután az ügyben az eladókat is megbírságozták, összesen 12 millió lej erejéig lefoglalta a bányatársaság összes jövedelmeit, anyagkészletét és felszerelését.

A végrehajtás ellen a bányatársaság előterjesztéssel és kifogással élt és azt vitatta, hogy miután a büntetést a Semmitőszék szabta ki, annak behajtására nem

a pénzügyigazgatóság illetékes, hanem a királyi ügyészség.

Ma tárgyalta a törvényszék Kovács-Plót tanácsa az ügyet.

A kincstár Storescu pénzügyi adminisztrátor, a bányatársaságot dr. Venter Joan kolozsvári ügyvéd képviselték.

Dr. Venter hivatkozott Florescu igazságügyminiszter törvényére, amely az ügyészségre bízta a behajtást. Ezzel szemben Storescu pénzügyi adminisztrátor arra az álláspontra helyezkedett, hogy miután a perben nem ítéletről, hanem bírságról van szó, a pénzügyigazgatóság illetékes a behajtásra.

Dr. Venter kérte még a bíróságot, hogy a végrehajtást függeszesse fel.

A törvényszék rövid tanácskozás után hirdette ki határozatát, amely szerint

**elutasítja az Alumina részvénytársaság kifogását,**

miután a tizenkét millió lejt nem helyezte letétbe.

Dr. Venternek arra a kérdésre, hogy a végrehajtás felfüggesztésére nézve mi a határozat, dr. Kovács bíró közölte, hogy ezzel a bíróság nem foglalkozott.

## Magyarország megszünteti a határátlépéseknél az eddigi rendszert

Budapestről táviratozza az Estilap tudósítója:

Amióta újból erős lendületet vett Magyarországon az idegenforgalom fellendítéseért kezdett akció, szükségessé vált mindazoknak a korlátoknak sürgős felépítése, amelyek a magyar határokon fennállottak s amelyek részben még ma is megvannak.

Amíg például Oroszvárnál osztrák részről egy helyen intézik el az ország határán való belépéssel kapcsolatos minden formáságot, addig magyar részről három hivatalnál kell jelentkezni az utasnak, amíg végre tovább utazhatik.

Mint beavatott helyről informálódunk, a magyar pénzügyminiszter tisztában van azzal, hogy az ország teljes gazdasági regenerálódását csak a szabad mozgás minél nagyobb mértékű kiterjesztése biztosíthatja, miért is az ország különböző határállomásain

**a vámvizsgálatot egyesíteni fogja az utlevél ellenőrzéssel,**

amint hogy a határszéli vámhivatalok a legkategorikusabb utasítást kapnak arra nézve, hogy a közönséggel szemben a legmészszebbmenő szolgáltatáskészséggel járjanak el.

## Ma Budapest ünnepelte az Ocean repülő hőseit

Budapestről táviratozzák: A magyar főváros népe óriási izgalommal várta Chamberlin és Levina pilóták megérkezését. Hatalmas tömeg tolongott a kora reggeli óráktól az utcákon és a repülőtér körül már hét órakor teljesen megakadt a forgalom. Az egész rendőrség talpon van, a katonai helyőrséget is mozgósították. A balesetek és rombolások elkerülése végett hatalmas deszkakapálákkal kerítették be a repülőtérrel, amelyet ezenkívül még katonai kordon is vesz körül.

A repülőtérre csak meghívottak mehettek be külön belépőjeggyel. A kormányt Hermann kereskedelmi miniszter, Budapest fővárosát Ripka és Sipőc polgármesterek, az Aero-forgalmi társaságot József Ferenc királyi her-

ceg képviselte a fogadtatásnál.

Már három órával ezelőtt, a mikorára a repülőgép érkezését jelezték, a meghívottak teljesen elteleptek a repülőtérrel s az izgalom tetőpontra emelkedett. A pilóták diadalmas aeroplánját három gép kísérte. A leszálláskor az utasokat a kormány, a főváros és a repülőársaság képviselői üdvözölték, majd diadalmenettel vitték be a világhírű repülőket a fellebörgöző Stefánia-uton, Andrásy-uton, Károly király-uton, Múzeum körúton, Kálvin-téren, Ferenc József hídon át az ünneplő közönség többkilométeres sorfala között a Gellért-szállodába löncsre.

A város nevezetességeinek megtekintése után a repülők Bécsbe indulnak, ahonnan legközelebbi programjuk: Prága.

## Kigyulladt a konstantinápolyi orosz nagykövetség palotája

— Az Estilap eredeti távirata —

Konstantinápolyból táviratozzák:

A Stambulban nyaraló külföldi követségeken nagy rémületet keltett tegnap az a hír, hogy az orosz szovjetkövetségnek a Boszporus partján fekvő nyári palotája lángokban áll. Természetesen minyárt felmerült a gyanú, hogy gyújtogatás idézte elő a tüzet. Valójában az történt, hogy a szov-

jetorosz nagykövetség palotáját tatarozzák, a belső helyiségeket újra festik, az egész házat mázolták s a régi épület szobáit kifüstölték. A munka közben az egyik terem faburkolata tüzet fogott, lángok csaptak föl s nagy volt a veszedelem, hogy az egész épület kigyullad, de még tűzoltóságra sem volt szükség, maguk a mázoló munkások elfojtották a tüzet.

**Aranyért, ezüstért, brillantokért**  
bámulatos magas árakat fizetek 3073  
**HERBST ékszerész**  
Piata Regina Maria (Bémer-tér) 1.

**Fest. Tisztt.**  
**2 nap alatt**  
**Kalinovcsán**  
**a Sas alatt**  
**Mos. 2779 Vasal**

## Diákok figyelmébe

ajánlja a Hegedüs. Hirlapiroda kölcsönkönyvtára a következő könyveket:

Lambrecht — Az őszember 3360  
van Leon — Az emberiség története 3329  
Amundsén — Északi útja 3367  
Tayrol — Kannibálok földjén 3368  
Raul France — Az élet könyve 3162  
Raul France — A föld élete 3388  
Papp Viktor — Beethoven 3556  
Ludvig E. — Napoleon 3054  
Mittelholzer — Repülőgépen az Északi sark felé 3189  
Dr. Szabó L. Igazi Amerika 3114

Beiratkozni lehet bármelyik napon.

## Dr. Rácz Sanatorium

ORADEA, Princtul Carol

7

Virággyógy, szénázó, villanyfény és hőfürdő, beléző, curái **olcsón** — csak amennyire az elutazás vizuma és útiköltsége kerül. — Gyógyítja az ideges, kimerült szív, gyomor, bél rheumás, vesebetegségek. — Hízó-, fogyó-curák. Belső- és külső orvosok.

Dr. Rácz Ödön igazgató.

Dr. Lichtheim Gyógyász-Operateur.

## A Nagyváradi Estilap 10.000 leies rejtvénypályázata

A pályázat immár teljesen közeledik a befejezéshez. Érdekes, hogy a pályázat során több felszólalás érkezett, hozánk, hogy a kérdések nem oly könnyen megfejtethők, amintőknek mi szántuk. Holott igazán igyekeztünk a feladatot megkönnyíteni, ha talán volt is néhány, — de kevés — ami komolyabb utánjárást, vagy feltérést igényelt. De ez ter-

mészetes, pályázat nélkül alig volna érthető.

Mai kérdéseink:

1. Ki írta a Trilby című drámát?
2. Miért nevezik viganónak a viganót?
3. Ki a Rákóczi induló szerzője?

## APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lei fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

### ALKALMAZÁS

GAZDASÁGI gépészt keresek, ki a cséplést önállóan elvégzi. Cim: Gerlach, Nicolae Zsiga 8. 172

JÓ bizonyítványokkal rendelkező, szorgalmas, komoly német nevelő tiz éves és másfél éves fiú mellé azonnal felvétetik. Jelentkezni lehet: László, Str. Episcopie Radu 9. 171

PÉNZTÁR kezelésben jártas fiatal leány azonnal alkalmazást nyer Lindenwald áruház, Sas-passage. Ugyanott jóhából való fiú tanuló felvétetik. 168

IRODISTALANY több éves irodai gyakorlattal, délutáni elfoglaltságot keres. Cime a kiadóban.

INTELLIGENS izr. árvalány, ki varrásban és háztartásokban jártas, elmenne háztartásonak idősebb házaspárhoz. »Videkre is« jeligére a Hegedüs Hirlapirodába. 165

BARMILYEN állást keres fiatalember. Harpuder, Calea Victoriei (Kolozsvári)-u. 43. Rosenberg-nél. 164

MOSNI, vasalni uriházhoz ajánlkozik Piros Mariska, I. C. Bratianu (Szaniszló)-u. 46. 163

ÜGYES szobaleány felvétetik Róth I. C. Bratianu I-a. 175

KÖNYVELO levelező, magyar-német, pár órára foglalkozást vállalna. Megkereséseket »Expert Contabil« jeligére a Hegedüs Hirlapirodába intézendők. 152

JÓL főző mindenest keresek elsejére. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 159

MINDENNEMÜ adóügyekben jártas állami tisztviselő irodai-, raktárnoki-, incasso vagy ezekhez hasonló állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 137

ÚJSAGARUSÍTÓ bódéhoz román család kerestetik, lehetőleg kaucióval. Jelentkezni a Hegedüs Hirlapirodában. 139

VARRÓNÓ szépen dolgozik, jobb házakhoz ajánlkozik. Cimeket a kiadóra kérék. 151

### ADÁS-VÉTEL

JÉGSZEKRÉNYEK olcsó árban eladók. St. Ladislau (Körös)-u. 5. 169

ELADÓ két vasagy Pénzes háznál, General Berthelot (Sal F.)-u. 13. 167

KOCSI - HIDMÉRLEG átköltözés folytán olcsón eladó. Cim a kiadóban. 162

GYÖNYÖRÜ szobakályhák eladók. Rippner, Parcul Eminescu 18. 173

EGY teljesen új, sötétkék szövetskabát crêpe-de chine beléssel vékony alakra eladó. Cuza Voda (Szacsavay)-u. 38. 160

LADAK eladók. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 158

EGY kitűnő zongora helyszűke miatt olcsón eladó. Értekezni d. u. 3-5-ig. Pap Tudor Vladimirescu (Magyar)-u. 23. II. 15. 132

JÉGSZEKRÉNY, használt, de jókarban olcsón eladó. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 122

ELADÓ több 1680-1750 évől származó könyv, többnyire latin nyelvű. Ajánlatot B. L. jeligére kiadóra kérék. 102a

MEGVÉTELRE keresek régi és újabb típusú álmoskönyvet. A kiadóban kéresemre átvesszik. 103a

BUTOROK rendkívüli árleszállítással kaphatók Steiner-nél, Avram Jancu (Kossuth) útca, Sas-palota pincehelyiségben. 3479

## LAKÁS

2 SZOBA, konyha gyönyörű szőlőben, vasútállomástól 6 percre, gyermektelen jobb családnak kiadó. Érdeklődők adják le címüket a kiadóban »Nyaralás« jeligére. 174

KÉTSZOBÁS, előszobás, konyha lakás kis lélekkel olcsó bérrel kiadó. Keresek két és háromszobás lakásokat. Balázs-né utóda, N. Jorga (Zöldfa)-u. 21. d. e. fél 10-fél 1-ig. 161

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnali világitás, kiszolgálással együtt havi 1500 leiert kiadó. Bovehbet »Metropol« szálloda portásánál.

KIADÓ MAGANHAZ 3 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba, pincéből álló lakással, külön helyiség műhely v. istállónak, nagy parkirozott udvar és kerttel belvárosban. Értekezni tulajdonosnál. Cim kiadóhivatalban. 106

2 SZOBAS különbejáratu, csinosan butorozott lakás kiadó. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 155

## KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZETT tegnap délután a Piata Uniri (Szt. László téren) egy sötét bordó hosszú női sál. Megtaláló vigye be a hirlapirodába, hol magas jutalomba részesül. 166

„DAJKOVITS” fényképész. Menyasszonyi fénykép-felvételek, nagy árengedményt ad. Sas-palota. 170

## PÉNZKÖLCSÖN

PÉNZKÖLCSÖNT nyújt kézi fedezetre egyezer leitől kezdődőleg Háztulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 3709

## Fűszerárak

déligymölcsök, mindenféle konzervek, ásványvizek mindig trissen szolid árban kaphatók

## Ládner Lajosnál

Str. Regele Ferdinand 24.  
Pénzügyi palotával szemben  
Naponta trissen pörkölt hűve 3134

Sonnenfeld Adolf rt. Oradea

### 14. szám

#### A Nagyváradi Estilap rejtvénypályázata

1.

2.

3.

Név és lakhely:

**Rejtjelölő** **Expertérőh**

Eszak-Amerikába utazom, hajlandó vagyok megfelelő tömegcikket, vagy ötletet értékesítés céljából magammal vinni. Érdeklődők közöljék a cikk rövid leírását »Eszakamerika« jeligére a Hegedüs Hirlapirodával — Oradea.